



Verslag

Op donderdag 15 oktober 2020 vond het webinar duurzame gronduitgifte plaats. De belangstelling was overweldigend: ruim 400 deelnemers meldden zich aan. Duurzame gronduitgifte is het verbinden van voorwaarden aan het verpachten of het gebruiken van (pacht)gronden om bij te dragen aan een vitale bodem, goede waterkwaliteit en biodiversiteit. De ervaring leert dat, door samen met agrarisch ondernemers te werken aan duurzaam grondbeheer, snel en relatief eenvoudig oplossingen worden gevonden voor lastige maatschappelijke opgaven (zoals biodiversiteit, waterkwaliteit, klimaat, stikstofproblematiek). Tijdens het webinar is dat aan de hand van concrete voorbeelden getoond.

Gezien de grote behoefte bij grondeigenaren om te leren van de ervaring en kennis die de verschillende organisaties hebben opgedaan met duurzame gronduitgifte, is naast het webinar en de website www.duurzamegronduitgifte.nl. Deze handreiking 'Samen aan de slag met duurzame gronduitgifte! Lessen uit Brabant' maakt inzichtelijk wat de mogelijkheden zijn van duurzame gronduitgifte én wil inspireren met concrete tips en succesvolle voorbeelden.

In 2017 zijn negen partijen gestart met duurzame gronduitgifte. In 2020 hebben veertien Brabantse gemeenten, a.s.r. en Brabant Water zich aangesloten (zie bijlage). Nieuwsgierig wat de mogelijkheden zijn voor uw organisatie, wilt u ook aan de slag of kijken wat er meer mogelijk is om uw duurzame gronduitgifte te versterken? U kunt deelnemen aan de bijeenkomsten van het leernetwerk duurzame gronduitgifte waar 35 organisaties (gemeenten, grondeigenaren, rentmeesters) drie keer per jaar hun kennis met elkaar delen. Meer informatie, vragen of opgeven voor het leernetwerk: Andrea Almasi aalmasi@brabant.nl

Webinar

15.00 uur opening door dagvoorzitter Susan Martens

Dit webinar is de derde grote bijeenkomst over duurzame gronduitgifte die de provincie Noord-Brabant en het Groen Ontwikkelfonds Brabant organiseren. Helaas vanwege Corona geen echte ontmoeting, maar een online bijeenkomst. *Het hele webinar is terug te zien via [deze link](#).*
Alle presentaties kunt u vinden via [deze link](#).

15.10 uur Frank Verhoeven (Boerenverstand)

Voor een kringloopboer is een stapeling van beloningen essentieel: vanuit de markt extra geld op de melkprijs; vanuit de financiële wereld rente korting; vanuit de samenleving waardering én, belangrijk voor de vaak extensievere ondernemer met meer grond onder zijn bedrijf: duurzame gronduitgifte.

Als ondernemer moet je er wat voor doen (voorwaarden/prestaties), maar je krijgt er een beloning voor terug: grond, lagere pachtprijs en (soms) langere pachtcontracten.

Kringlooplandbouw is nodig voor voedselvoorziening en een vitale bodem op lange termijn. Een vitale bodem levert een grote bijdrage aan de maatschappelijke opgaven biodiversiteit, klimaatbestendig landschap en waterkwaliteit.

De presentatie van Frank Verhoeven is terug te zien via [deze link](#).

15.30 uur Wethouder Toine van de Ven en Robin van Bragt (gemeente Vught)

Wethouder Toine van de Ven geeft aan dat hij als wethouder duurzaamheid en als wethouder financiën zeer tevreden is over De pilot Duurzame gronduitgifte in de Gement. In het kader van het 'Weidevogelconvenant' draagt duurzame gronduitgifte bij aan het vergroten van de weidevogelpopulatie. De Vughtse Gement is van oudsher een belangrijk broedgebied voor weidevogels. In de afgelopen decennia is de



weidevogelpopulatie fors teruggelopen. Met het onder voorwaarden uitgeven van eigen pachtgrond wil de gemeente het tij keren. Robin laat zien hoe je als ambtenaar in stapjes invulling geeft aan duurzame gronduitgifte. Eigenlijk is het best gemakkelijk, het is een kwestie van gewoon beginnen.

De presentatie van Toine van der Ven en Robin van Bragt is terug te zien via [deze link](#).

15.45 uur Eric van de Lockant Brabant Water)

Duurzame gronduitgifte is het instrument in grondwaterbeschermingsgebieden om schoon en betrouwbaar drinkwater in Brabant ook in de toekomst te garanderen. Wat niet op de grond komt, komt ook niet in het drinkwater. Brabant Water zoekt de samenwerking met de agrarisch ondernemers. In de pacht van Brabant Water zijn kunstmest en chemische gewasbeschermingsmiddelen verboden.

Ondernemers ontvangen extra beloning (korting op de pachtprijs) voor aanvullende maatregelen. Ook de meerjarige pacht is een vorm van beloning voor de agrarisch ondernemers die meedoen. De meeste ondernemers nemen veel aanvullende maatregelen voor korting op de pachtprijs. Eric is enthousiast en vraagt zich eigenlijk maar één ding af "Waarom hebben we dit niet eerder gedaan?".

De presentatie van Eric van Lockant is terug te zien via [deze link](#).

16.00 uur Meeuwis Millenaar (ondernemerscoach natuurinclusieve landbouw en melkveehouder) - Andrea Almasi (Provincie Noord Brabant)

Vanwege klimaatverandering, de markt en de wens vanuit de maatschappij voor een duurzame landbouw heeft een groeiende groep ondernemers belangstelling voor omschakeling naar een natuurinclusieve bedrijfsvoering. Vanuit zijn eigen bedrijf laat Meeuwis zien hoe mooi het is om zo te ondernemen.

De provincie Noord-Brabant stimuleert de groep ondernemers die graag willen omschakelen naar een natuurinclusieve veehouderij. Daarvoor is een grondregeling beschikbaar die ondernemers de kans geeft extra grond te verwerven voor extensivering van hun bedrijf of budget beschikbaar te maken voor investering in een neventak of productontwikkeling ondersteunend aan de omschakeling. Met een

revoluerend budget van 30 miljoen euro verwacht de provincie ongeveer 40 ondernemers te kunnen ondersteunen in hun omschakeling.

De presentatie van Meeuwis Millenaar en Andrea Almasi is terug te zien via [deze link](#).

16.15 uur – Aan de slag met duurzame gronduitgifte

Wethouders van drie gemeenten laten in [dit filmpje](#) zien waarom en hoe ze, samen met de agrariërs, aan de slag zijn gegaan met duurzame gronduitgifte en wat de resultaten zijn.

Susan Martens laat in vogelvlucht zien welke nieuwe partijen dit jaar het ambitiestatement duurzame gronduitgifte hebben ondertekend. Zie bijlage onderaan dit verslag.

De presentatie van Susan Martens is terug te zien via [deze link](#).

16.25 uur - Slotwoord Peter Smit, Gedeputeerde Water en Bodem van de provincie Noord-Brabant

Peter Smit complimenteert de partijen die al aan de slag zijn en is blij met de 16 nieuwe partijen (14 Brabantse gemeenten, a.s.r. en Brabant Water) die zich aansluiten bij het ambitiestatement duurzame gronduitgifte en ook al aan de slag zijn gegaan. Positief dat er aandacht is voor wat de bodem te bieden heeft: zowel rendement voor ondernemers als levering van ecosysteemdiensten. Het is ook mooi om te zien dat pachters partners worden: samenwerken om doelen te bereiken en daar hoort bij belonen van prestaties. In korte tijd is veel resultaat bereikt. Zoals de gemeente Vught al zei: als je goed bent voor de grond, is de grond goed voor jou. Hij roept andere partijen op om ook mee te doen.

Het slotwoord van Peter Smit is terug te zien via [deze link](#).

16.30 uur Afsluiting door Susan Martens

Ook aan de slag met duurzame gronduitgifte?

De provincie Noord-Brabant en het Groen Ontwikkelfonds bieden op verschillende manieren informatie en ondersteuning:

- Website www.duurzamegronduitgifte.nl. Hier vindt u o.a. inspirerende voorbeelden. Ook kunt u nieuwe goede voorbeelden doorgeven.
- Bijeenkomsten leernetwerk: 2 à 3 keer per jaar om informatie en ervaringen uit te wisselen met 35 organisaties die aan de slag zijn met duurzame gronduitgifte, zoals grondeigenaren en rentmeesterkantoren. Heeft u interesse, stuur dan een mail naar aalmasi@brabant.nl
- De handreiking 'Aan de slag met duurzame gronduitgifte! Lessen uit Brabant'. [Link naar de handreiking](#).



Wilt u zich aanmelden voor de nieuwsbrief van het Groen Ontwikkelfonds Brabant?

<https://www.groenontwikkelfondsbrabant.nl/inschrijven-nieuwsbrief>

Bijlage

In 2020 doen 16 nieuwe partijen mee en zijn aan de slag gegaan met duurzame gronduitgifte!



Gemeente Veldhoven

Welhouder Jeroen Rooijackers



Gemeente Bergeijk

Welhouder Mathijs Kuijken



Gemeente Heusden

Welhouder Mart van der Poel & Jan Coppelmans



Gemeente Bernheze

Welhouder Rien Wijdeven & melkveehouder Jos van den Hurk



Gemeente Eersel

Welhouder Léon Cox



Gemeente Waalre

Welhouder Arno Uijlenhoet



Gemeente Tilburg

Welhouder Mario Jacobs & Melkveehouder Kees Fonken



Gemeente Landerd

Welhouder Hans Vereijken



Gemeente Cranendonck

Welhouder Frans Kuppens



Gemeente Boxtel

Welhouder Peter van de Wiel



Gemeente Vught

Welhouders Toine van der Ven & Peter Pennings



Brabant Water

Renate Rijken, Eric van de Lockant en Mark Bartels



Gemeente 's-Hertogenbosch

Welhouders Mike van der Geld & Roy Geers



Gemeente Haaren

Welhouders Carine Blom & Martien Vromans samen met agrarisch ondernemers Manon Van Balkom & Jos van Esch



Gemeente Sint Anthonis

Welhouders Wouter Bollen & Huub Bellemakers



a.s.r. real estate

Dick van den Oever Directeur landelijk vastgoed & Ronald Kramer Rentmeester Zuid Nederland